

Årsberetning

Hedmarken
brannvesen

2019

Dette dokumentet er administrasjonens
rapport for året og styrets årsberetning
Styrebehandlet 4. mars 2020

Hedmarken brannvesen
Sentralbord: +47 40 00 79 99
postmottak@hedmarken-brannvesen.no
www.hedmarken-brannvesen.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 HEDMARKEN BRANNVESEN.....	3
1.1 Sammendrag fra 2019	3
1.2 Organisering.....	4
1.3 Brannvesenets oppgaver	4
1.4 Grunnlagsdata	5
1.5 Samarbeid og avtaler.....	5
1.6 Hedmarken brannvesens styre	6
1.7 Personell.....	6
1.8 Rutiner og retningslinjer	8
1.9 Helse, miljø og sikkerhet	9
1.10 Likestilling og diskriminering.....	9
2. BEREDSKAPSAVDELINGEN	10
2.1 Beredskapsavdelingens aktivitet i 2019	11
2.2 Statistikk for 2019.....	15
2.3 Restverdiredning (RVR)	19
2.4 Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA).....	19
2.5 Skog og gressbranner	20
2.6 Annet arbeid.....	20
2.7 Kjøretøy	21
2.8 Brannstasjonene	22
2.9 Brannalarmering og samband	23
3. BRANNFØREBYGGENDE AVDELING	23
3.1 Kartlegging av risiko for brann.....	23
3.2 Planlegging og gjennomføring av det forebyggende arbeidet	24
3.3 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg.....	26
3.4 Særskilte brannobjekter - risikobasert tilsyn.....	26
3.5 Andre forebyggende tiltak mot brann	27
3.6 Evaluering av det brannforebyggende arbeidet.....	28
3.7 Tilsyn med nedgravde oljetanker	30
4. UTDANNING OG FAGLIG OPPDATERING	30
5. ØKONOMI.....	31
6. AVSLUTNING	32
7 VEDLEGG	33
Organisasjonsplan	33
Økonomisk oversikt –drift	34

Forsidebildet er tatt av branninspektør Ståle Nielsen under storking av bygningsbrann i Hamar sommeren 2019

1 HEDMARKEN BRANNVESEN

Dette dokumentet er administrasjonens rapport og styrets årsberetning for 2019.

1.1 Sammendrag fra 2019

Hedmarken brannvesen dekker Hamar, Stange og Løten kommune og har som hovedoppgave å redde liv og materielle verdier, men kanskje viktigst av alt: drive brannforebyggende arbeid. Samtidig er vi en servicebedrift som skal yte kvalitet overfor innbyggerne i eierkommunene i alle våre tjenester og tilbud. Foruten å drive brannforebyggende arbeid og stille beredskap ved brann og ulykker, har vi også ansvaret for å drive tilsyn med nedgravde oljetanker.

Antall utrykninger og endring av type oppdrag følger den trenden vi har sett de senere årene. Dreiningen fra tradisjonelle brannoppgaver til et stort spenn av forskjellig type oppdrag. Med lokal tilstedeværelse er brannvesenet ofte første utrykningsenhet på hendelser. Nasjonale tall fra DSB viser at brannvesenet i 57 prosent av tilfellene var først på skadestedet av de tre nødetatene i 2019. I vårt område var brannvesenet først på stedet i over 60 prosent av utrykningene hvor alle tre nødetatene ble kalt ut. I hver årsberetning de senere årene har vi skrevet om at den offentlige ambulansetjenesten kaller ut brannvesenet på ambulansoppdrag uten at det er avtalt eller kompensert. Det er på høy tid at dette får en seriøs behandling og blir formalisert. En trend vi har sett er at det tidvis tar lengre tid før ambulanse er på plass enn tidligere, og at vi må be spesifikt om å få om ambulanse til skadested.

Hedmarken brannvesen deltar aktivt på alle arenaer som angår brannvern og samfunns-sikkerhet. Vi samarbeider aktivt med andre brannvesen og tilbyr å dele våre ressurser. Med det største folketallet og aktive engasjement i fagmiljøet, er Hedmarken brannvesen et ledende brannvesen i Innlandet.

For beredskapsavdelingen var fjoråret et særdeles aktivt år. Våren 2019 var den tørreste på Hedmarken noensinne, men nedbør på forsommeren gjorde at det ikke ble samme skogbrannfare som i 2018. Vi hadde mange helserelaterte oppdrag og lå langt foran statistikken for tidligere år, men i løpet av høsten ble det noe roligere. Likevel endte 2019 opp som det året vi hadde flest utrykninger noensinne. I desember 2019 offentliggjorde DSB nettstedet brannstatistikk.no som gir alle tilgang til statistikk lokalt og nasjonalt. Vi håper dette nettstedet kan gi innbyggere og media økt innsikt i fagfeltet vårt.

Forebyggendeforskriften fra 2016 endret det brannforebyggende arbeidet. I 2018 og 2019 ble det utført risikoanalyser, som har avdekket nye satsingsområder på det brannforebyggende området. Risikoanalyser i feiervesenet har ført til endrede feie- og tilsynsrutiner, og bedre HMS-tiltak. Målene for det forebyggende arbeidet er nådd for 2019.

Det økonomiske driftsresultatet viser et mindreforbruk på kr 555.537,- Dette vil bli avsatt til fond for senere investeringer.

1.2 Organisering

Hedmarken brannvesen er organisert som et interkommunalt samarbeid i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er basert på avtale og vedtekter, med Hamar som vertskommune. Alle praktiske og faglige oppgaver er delegert til brannsjef/daglig leder.

Etter at kommuneloven ble vedtatt 8. juni 2018 er det klart at § 27 samarbeidsformen videreføres, men i endret form. Dagens § 27-selskaper må omdanne seg enten til kommunalt oppgavefelleskap eller interkommunalt politisk råd, alternativt omorganiseres til annen selskapsform (IKS, AS eller SA) senest innen 1.1.2024. Hedmarken brannvesen må sammen med eierkommunene se på fremtidig organisering.

1.3 Brannvesenets oppgaver

Hedmarken brannvesen skal utføre eierkommunenes oppgaver i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven §§ 11-18.

For beredskapsavdelingen består det i brannalarmering, brannsløkking, redningsteknisk bistand og innsats mot akutt forurensning. Brannalarmeringen er satt bort til «Alarmsentral brann Innlandet». Spesielle oppgaver for vår beredskapsavdeling er drift av en RVR-enhet (Restverdiredning) og IUA Hedmark (interkommunalt samarbeid om beredskap mot akutt forurensning). Hedmarken brannvesen har etablert tilleggstjenesten «tungredning». Utstyret er plassert på førsteutrykningsbilen i Hamar. Våre nabobrannvesen har tilbud om å bruke enheten.

Forebyggende avdeling utfører både lovpålagte oppgaver og selvpålagte basert på risikovurderinger. Blant de lovpålagte er myndighetsutøvelsen, som består i branntilsyn og godkjenninger/tillatelser. Brannverninformasjon er også lovpålagt og såkalte «utsatte grupper» har for tiden høy prioritet. Brannetterforskning er ikke lovpålagt men en oppgave vi mener er naturlig for brannvesenet å delta i. Feiervesenet utfører feiing og tilsyn med fyringsanlegg i henhold til regelverket. Feierne ivaretar også andre sider ved brannsikkerheten i boliger under sitt besøk.

De enkelte oppgavene er nærmere omtalt i årsberetningen.

1.4 Grunnlagsdata

Hedmarken brannvesen, Åkersvikvegen 3, 2321 Hamar.

Sentralbord: 40 00 79 99.

Organisasjonsnummer 983433456.

postmottak@hedmarken-brannvesen.no

www.hedmarken-brannvesen.no

Hedmarken brannvesen er også brukere av Facebook og Twitter.

	Hamar k.nr.3403	Stange k.nr.3413	Løten k.nr.3412	Samlet
Innbyggertall i kommune pr. 20.11.2019	31 298	21 034	7 635	59 967
Innbyggertall (ca.) med søndre del av Ringsaker (slokkeavtale)	-	-	-	63 000
Innbyggertall med Ringsaker kommune (overordnet vakt) ²⁾	-	-	-	94 700
Innbyggertall i største tettsted ¹⁾	27 947	3 098	2 803	33 848
Innbyggertall i Hamar tettsted ¹⁾ inkl. Bekkelaget i Stange	34 668	-	-	-
Befolkningstetthet i tettstedene [innb. pr. km ²]	2012	1 461	1 491	-
Areal kommune [km ²]	351	725	356	1 432
Areal med Ringsaker [km ²] ²⁾	-	-	-	2 712
Skogsareal [km ²]	201	448	230	879
Antall hendelser, medregnet Ringsaker (overordnet vakt) ²⁾	-	-	-	1 468
Antall ildsteder i kommunen	14 639	11 643	5 655	31 937
Antall skorsteiner i bruk	11 436	8 917	3 884	24 237
Antall hytter/fritidsboliger	609	1025	1 225	2 859

¹⁾ Tettsted; (ssb.). Innbyggertallet i tettstedet er dimensjonerende for vaktberedskapen i brannvesenet

²⁾ Avtale om felles overordnet vakt med brannvesenet i Ringsaker

Hedmarken brannvesens dimensjonering er i henhold til regelverkets standardkrav (minstekrav), basert på oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse i 2016.

1.5 Samarbeid og avtaler

Hedmarken brannvesen samarbeider med Ringsaker brannvesen om felles overordnet vakt for hele Hedmarken-regionen. Denne regionen har nesten 95 000 innbyggere og et areal på 2 712 km².

Avtaler:

1. Avtale og vedtekter for interkommunalt brann- og feiervesen for Hamar, Stange og Løten kommuner.
2. Slokkeavtale med Ringsaker kommune om førsteutrykning til søndre deler av kommunen (ca. 3.000 innbyggere og 22 bedrifter med automatisk brannalarm).
3. Avtale med Ringsaker kommune om felles overordnet vakt i brannvesenet.

4. Avtale med Hamar kommune om brannalarmering (110-tjeneste).
5. Avtale med 15 kommuner i Hedmark om deltakelse i interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA Hedmark), og rolle som vertsbrannvesen i samarbeidet.
6. Avtale med «Finans Norge» om å utføre restverdiregning (RVR).
7. Gjensidig samarbeids- og bistandsavtale med andre brannvesen i regionen.
8. Avtale med Hedmark sivilforsvarsdistrikt om bistand og utkjøring av renseenhet.
9. Samarbeidsavtale med allmenningene om forebygging og bistand i skogbranner.
10. Avtale med 500 bedrifter og institusjoner om overføring av automatisk brann- og heisalarmer med påfølgende utrykning.
11. Avtale med vaktseksjonene Sector Alarm AS og Verisure AS om utrykning og godtgjøring når de mottar automatisk brannalarm fra sine alarmanlegg og ønsker utrykning fra brannvesenet.
12. Avtale med Hamar kommune gjennom Hamar Olympiske anlegg om å utføre 3 årsverk vaktmesterarbeid i Vikingskipet.

1.6 Hedmarken brannvesens styre

Styret for brannvesenet legger fram budsjettforslag for eierkommunene og godkjenner regnskap, årsberetning og bruk av fondsmidler. Styret ansetter brannsjef. Øvrige oppgaver er delegert til brannsjef. Styret består av fem politikere fra eierkommunene og to ansatterepresentanter. Styret behandlet 13 saker i fire møter i 2019.

Styret 2015-2019

Styreleder	Tor Skraastad	Hamar kommune
Nestleder	Oddny Marie Prytz	Løten kommune
Styremedlem	Eva Søgnebotten	Stange kommune
Styremedlem	Elin Mikaelson	Hamar kommune
Styremedlem	Ragnhild Finden	Stange kommune
Styremedlem	Rolf Andersen	ansattrepresentant heltid
Styremedlem	Hans Nøkleholm	ansattrepresentant deltid

1.7 Personell

I 2019 hadde Hedmarken brannvesen 63 ansatte. Disse er fordelt med tre medarbeidere i administrasjonen, seks i forebyggende avdeling, elleve i feiervesenet og 48 i beredskapsavdelingen. Bemanningen i Hedmarken brannvesen er ikke økt siden 2003. Sykefraværet var 2,85 % i 2019.

Ledelse/administrasjon:

Brannsjef/daglig leder:	Geir Maller (pensjonist 1.april)
Brannsjef/daglig leder:	Torgeir Lysholm Dybvig (fra 26.mars)
Avdelingsleder forebyggende:	James Mercer
Avdelingsleder beredskap:	Per Harry Stensli
Administrasjonskonsulent:	Monica Kjernli
Renholdsoperatør:	Anita Haugseth

Forebyggende avdeling:

Branningeniør:	Anders Unhjem Pettersen (fra 1.november)
Branninspektører:	Terje Bjørnstad Jan Egil Jensen Kim Andre Nilsen Ståle Nielsen
Feierinspektør/leder feiervesenet:	Hans Nilsen
Feierformann:	Henning Mathiassen
Feiersvenner:	Rune Johnsrud Eskil Kristoffersen Rune Lersveen Tor Bekkevold Jørn Inge Eriksen Vegard Holm Mats Frydenlund Dagfinn Stubbrud (50 % stilling) Marcus Kjernli Kjell Arne Johnsrud (pensjonist 1.april)

Beredskapsstyrken i Hamar:

Utrykningsledere (brannmestere):	Rolf Andersen Stig Furulund Roar Skaug Per Holm
Brannformenn:	Frode Ophus Tor Egil Ruud Thore Sandvoll Frode Hansen
Brannkonstabler:	Lars Magnus Tønnesen Espen Dahlsveen Vegard Maana Tom Weea Haraldsen Stian Henriksen Emil Thorsen Jacobsen Trond Knai Magnus Østeraas Tommi Evensen Kleven Thomas Nordli Christopher Trampe-Kindt Morten Fjeld Stian Flo Bergsødegård (vikar til 31. oktober)

Beredskapsstyrken i Stange:

Utrykningsledere (brannformenn): Eskil Kristoffersen
Ståle Nielsen
Kjell Brohjem
Hans Nøkleholm

Brannkonstabler: Jan Erik Kampenhøi
Jonas Nyhus
Anders Granmo
Krister Skjærbekk
Morgan Bergkvist
Hans Jørgen Håland
Ole Anders Kjernli
Sindre Valle
Hans Christian Nøkleholm
Marcus Kjernli

Beredskapsstyrken i Løten:

Utrykningsledere (brannform.): Tor Bekkevold
Per Nilsen
Frode Skjærstad (til 15. oktober)
Rune Lersveen
Fredrik Skjæret

Brannkonstabler: Jan Olav Øverby
Snorre Fauske
Kjell Arne Øvergaard
Vegard Dybvad
Knut Stian Myklevik
Tom Vidar Marthinsen
Thomas Andreassen Ruud
Kjetil Rogstad

1.8 Rutiner og retningslinjer

Hedmarken brannvesen bruker i hovedsak Hamar kommune sine rutiner og retningslinjer innenfor økonomi og personal. Det er i tillegg utarbeidet egne etiske retningslinjer som er spisset mot brann- og feiervesenets personell når de opptre på annen manns eiendom, og på ulykkeshendelser. Personellets habilitet i forbindelse med offentlig myndighetsutøvelse er også omfattet her.

Det er utarbeidet egne retningslinjer når det gjelder håndtering av sosiale medier, samt utlegging av bilder og deling av opplysninger ved branner og ulykker.

Hamar kommune har retningslinjer når det gjelder biarbeid. Disse er bearbeidet for å ivareta brannvesenets arbeidsområde og hensyn. Det er blant annet innført forbud mot å drive privat virksomhet som ligger nært til hovedarbeidsområdet. Hedmarken brannvesen

har egne rutiner for «varsling», for melding av uønskede hendelser (avviksmelding) og prosedyre ved uhell med personskade.

1.9 Helse, miljø og sikkerhet

Helse, miljø, og sikkerhetsarbeidet er ivaretatt i henhold til arbeidsmiljøloven § 16A. Sykefraværet i Hedmarken brannvesen har generelt vært lavt.

Det er relativt strenge krav til helse og fysikk for røyk- og kjemikaliedykkere. Mannskapene gjennomgår årlige helseundersøkelser og jevnlig «røykdykkertest», godkjent av arbeidstilsynet. Antall godkjente røykdykkere er 35, som er omtrent på samme nivå som året før.

Alle våre ansatte har tilbud om å bruke 1,5 time pr. uke av arbeidstiden til fysisk aktivitet. På Hamar brannstasjon er treningsmulighetene relativt bra, og det jobbes for å bedre deltidsmannskapene treningsmuligheter. I Løten blir det i 2020 tatt i bruk et ledig rom i nærheten av brannstasjonen til trening. Det er utfordringen med plass til treningsutstyr i brannstasjonen på Stange, og det er foreløpig ikke funnet noen løsning.

I 2019 ble det jobbet videre med å finne verneløsninger for å beskytte feieren ytterligere, spesielt mot støv og sot. Det ble montert blåseutstyr i alle feierbilene for å redusere sotmengden inne i bilene.

Hamar brannstasjon er delt i en ren og uren sone, og det er etablert et system for å rengjøre mannskaper, utstyr og kjøretøyer når de kommer inn fra brannslukking. Deltidsstasjonene i Stange og Løten benytter seg av systemet på Hamar etter branner for rengjøring. Feierne bruker også det nye rengjøringsutstyret til rengjøring av sitt arbeidstøy. I henhold til «Forskrift om utførelse av arbeid» er det etablert et registreringssystem for overvåkning og registrering av den enkelte arbeidstakers eksponering for brannrøyk og giftige stoffer.

Vi deltok i NM i fotball for brannpersonell med et sammensatt lag bestående av folk fra Gjøvik, Ringsaker og Hedmarken brannvesen. Arrangementet ble holdt i Haugesund.

1.10 Likestilling og diskriminering

Det er likestilling mellom kjønnene i vår virksomhet, og ingen forskjellsbehandling ved utlysning, ansettelse eller som medarbeider. Alle som utfører likt arbeid har like betingelser. Andelen kvinner er lav i brann- og feiervesenet og vi ønsker flere kvinner velkomne. Vi har for tiden ansatt to kvinner i administrasjonen. Fire av de sju styremedlemmene er kvinner.

2. BEREDSKAPSAVDELINGEN

Både små og store akutthendelser starter ved at de tre nødetatene; brannvesenet, politiet og ambulansetjenesten varsles i såkalt «trippelvarsling». I de fleste tilfellene blir hendelsene løst av disse tre uten flere involverte. Ved større hendelser styrker brannvesenet sin innsats gjennom bistand fra andre brannvesen, samt ved de største, komplekse og ressurskrevende hendelsene søkes bistand hos sivilforsvaret og andre med spesialkompetanse.

Hedmarken brannvesen er organisert med en beredskapsavdeling i henhold til minimumskravene i regelverket. Avdelingen hadde 45 stillinger i 2019, fordelt på 20 heltids- og 25 deltidstillinger. Heltidstillingene er knyttet til døgnkasernering i Hamar brannstasjon og deltidstillingene til brannstasjonene i Stange og Løten.

Vi har tre brannstasjoner med vaktordning og kan stille ti mannskaper og en innsatsleder på kort tid. Er det behov for flere enn dette, kan de hentes fra egne frimannskaper eller nabobrannvesen. Vi hadde 35 godkjente røykdykkere og 20 kjemikaliedykkere i 2019. Hedmarken brannvesen er vertsbrannvesen for IUA Hedmark og tilfredsstiller kravene til å håndtere hendelser innen akutt forurensning

Overordnet ledelse av brannvesenets akuttinnsats er organisert i vaktordning sammen med brannvesenet i Ringsaker. Hele Hedmarken-regionen dekkes dermed av samme «Innsatsleder brann». Fra Hedmarken brannvesen deltar brannsjef, avdelingsleder beredskap og branningeniør i ordningen.

Det blir stadig vanskeligere å rekruttere mannskaper til deltidstasjonene på grunn av kravene som må oppfylles; maksimal frammøtetid til brannstasjonen hele døgnet, førerkort for lastebil, helseattest og bestått røykdykkertest. Konsekvensene av å binde opp en fjerdedel av fritiden og arbeidstid i vaktordning, er nok også en medvirkende årsak til den vanskelige rekrutteringen. Ved siden av den økonomiske godtgjøringen er idealisme og gleden ved å bidra i lokalsamfunnet viktige drivkrefter for deltidsmannskaper.

Brannsjefen i Hedmarken brannvesen er brannvesenets representant i politiets redningsledelse i Innlandet (LRS). Brannsjefen er også delegert ansvar fra kommunedirektøren i Hamar som leder av «Alarmsentral Brann Innlandet».

Beredskap ved Hamar brannstasjon

Ved brannstasjonen i Hamar skal det være minimum fire yrkesbrannmenn på vakt hele døgnet, såkalt døgnkasernert vakt. Dette kravet kommer når brannregionen har et tettsted med flere enn 20.000 innbyggere i tettstedet jf. Statistisk sentralbyrå. Kasernert personell har ukentlig arbeidstid på 42 timer i gjennomsnitt over en fire ukers vaktturnusperiode, og gjennomsnittlig 21 timer pr. uke skal være aktivt arbeid. Hamar brannstasjon hadde 484 hendelser (utrykninger) i 2019. I tillegg er Hamar ute og assisterer Stange, Løten og Ringsaker på en del av deres hendelser. Det var 50 utrykninger i Furnes i 2019 knyttet til slokkeavtalen med Ringsaker.

Beredskap ved Stange og Løten brannstasjon

Deltidsmannskapene er utvilsomt en viktig ressurs og gir innbyggerne i sitt nærmiljø en viktig trykghetsfølelse med sin tilstedeværelse. Stange brannstasjon har tre mannskaper som går i kontinuerlig dreiende hjemmevakt. En av de tre er utrykningsleder. I følge brannordningen skal alle åtte brannkonstablene ved stasjonen være røykdykkere. Dette har vært en utfordring de siste årene. Vi ønsker at stasjonen har en aspirant i tillegg, for å sikre rekrutteringen. Stasjonen disponerer mannskapsbil med skumslokkeanlegg og redningsverktøy, samt tankbil med 8 000 liter vann. De har og to feierbiler utrustet som utrykningskjøretøy. Den nye tankbilen ble tatt i bruk etter ferien. Stange brannstasjon hadde 276 hendelser i 2019.

I Løten er bemanningen i henhold til brannordningen og beredskapen er som for Stange brannstasjon. Stasjonen disponerer ordinær mannskapsbil med redningsutstyr og tankbil 4x4 med skumslokkeanlegg og 5 000 liter vann. Stasjonen har to feierbiler utrustet som utrykningskjøretøy. Løten brannstasjon hadde 97 hendelser i 2019.

2.1 Beredskapsavdelingens aktivitet i 2019

Vi hadde 857 utrykninger i Hedmarken brannvesen. I tillegg kommer 50 hendelser i Furnes, hvor Hamar har førsteutrykningen. Disse hendelsene registreres på statistikken til Ringsaker. I tillegg kommer 85 restverdioppdrag, som totalt gir 992 hendelser.

Juni hadde flest utrykninger. 84 mot 69 i 2018. I vårt område var det 33 husbranner i 2019. I tillegg kommer 23 branntilløp i bygninger og 29 branntilløp på komfyr. Vi har fortsatt et betydelig antall trafikkulykker; hele 89 ulykker i 2019. Gjennomsnittet fra 1998 er 70,4 ulykker i året. Selv om antall trafikkulykker fortsatt stiger så er det færre dødsulykker, noe som kan tilskrives bedre veger og sikrere biler. Antall pipebranner er fortsatt synkende, og i 2019 hadde vi bare 12 pipebranner. Feiervesenet gjør god jobb med å forbygge pipebranner.

Våre eierkommuner har innført trykghetsalarmer med røykvarsler. Brannvesenet blir alarmert når det ikke oppnås kontakt med brukeren, eller det er mistanke om brann på stedet. I 2019 rykket vi ut til 21 slike alarmer. Vi anslår at det dreier seg om ca. 160 arbeidstimer. Fire av utrykningene ble registrert som brannhindrende tiltak, mens resten var unødige alarmer. Andelen branntilfeller i forhold til unødige er vesentlig høyere for disse brannalarmene enn for andre automatiske brannalarmanlegg. I og med at brukergruppen er en prioritert gruppe i det brannforebyggende arbeidet, har vi foreløpig ikke fakturert unødige utrykninger fra trykghetsalarmene.

Bistand til kommunens hjemmetjeneste og AMK med bæring/løfting av pasienter er økende. Det var 21 slike tilfeller i 2019.

Antall ambulanseoppdrag/bistand-helse er fortsatt økende. Mange av disse hendelsene har vært langvarige og krevd ekstra innkallinger. I de fleste tilfellene ønskes det bistand med hjertestarter. Vi har registrert 40 slike oppdrag i 2019, og det dreier seg om mellom 400 og 500 arbeidstimer. Dette skjer fortsatt uten avtale med Sykehuset Innlandet, og uten tilbud om økonomisk kompensasjon. Det arbeides på nasjonalt nivå med problemstillingen, og av hensyn til den nødstilte rykker vi foreløpig ut på slike

anmodninger uten diskusjoner og fakturering. Hovedutfordringen er at slike oppdrag bidrar til å svekke brannvesenets primærberedskap

PLIVO (Pågående livstruende vold). Brannkonstabel Lars Magnus Tønnesen er vår lokale instruktør og kontaktperson inn til de andre nødetatene. I februar ble det gjennomført fire samtreninger med politiet. Vi har vært ute på seks forskjellige tilfeller av bistand til politiet i 2019. De fleste av disse er utført av vaktlaget i Hamar, og har ikke utløst ekstra kostnader.

Tilrettelegging for uttak av sløkkevann er et kommunalt ansvar. Ved alle anledninger argumenterer vi nå for at det etableres hydranter som står over bakken i stedet for nedgravde brannkummer. Brannkummene er tidkrevende å finne vinterstid og kan inneholde giftige gasser som medfører fare for brannmannskapene. Hamar kommune har ca. 900 brannkummer for uttak av sløkkevann. Disse skal være godt merket. Vi jobber for at kommunene erstatter brannkummer med hydranter. Bruk av hydranter har avgjørende betydning i branninnsats. Tidligere lå kummene der det var brøytet og de ble saltet slik at de var lett tilgjengelig på vinteren. Slik er det ikke lenger, og brannvesenet er av den oppfatning at dette taler til fordel for økt bruk av hydranter.

Brannvesenet er opptatt av framkommeligheten for brannbiler. Fartshumper er en utfordring. Det er forståelse for slike tiltak inne på boligområder der fordelene og ulempene stort sett bare berører beboerne selv, men ikke i hovedvegene der de øker brannvesenets innsatstid for tredjeperson. Midtdeler og andre fysiske begrensninger er en annen utfordring. Vi mener de må unngås der kjørebanelen blir for smal for passering (forbikjøring) av to kjøretøy. Brannvesenet har rigide krav til innsatstid, og ulike hindringer i vegbanen gjør at vi stedvis ikke klarer å ivareta kravene. Trafikksituasjonen øst-vest i Hamar innehar alle disse elementene og er en utfordring for brannvesenet.

Etter flere alvorlige ulykker med brannbil under utrykning har det vært mye fokus på kompetansen til sjåfører på nasjonalt plan. Med unntak av de to sist ansatte har alle i utrykningsavdelingen kompetansebevis for utrykningskjøring. Vi legger opp til at alle sjåfører skal ha jevnlig kjøretrening. Glattkjøringsøvelser med brannbil har vi gjennomført også i 2019.

Øvelsesplanen for 2019 er gjennomført. Den inneholdt 26 øvelser for heltid, og 12 for deltid. I tillegg til disse kommer særskilte øvelser for å tilfredsstillende kravene til røykdykkerberedskap, samt samtreninger med sivilforsvar, politi og ambulanse. System for dokumentasjon av gjennomførte øvelser og evaluering av øvelser og hendelser er forbedret for å sikre tilfredsstillende nivå på gjennomføringen.

Noen hendelser i 2019:

2019 startet med en husbrann i Løten 3. januar. Denne brannen ble løst av vaktlagene på Løten og Hamar. Hendelsen ble avsluttet med to mann på RVR.

7. januar på var det brann på Ajer. Denne startet med en som hørte røykvarsleren i naboileiligheten. Dette utviklet seg til å kreve stor innsats for å få slukket.

Trafikkulykke 14. januar (foto HA).

22. januar var Stange ute på en rideulykke. Den tilskadekomne var usikker på hvilken sti vi skulle følge innover skogen for å komme dit hun befant seg. Det ble lett med Argo (bildet), ATV og til fots i skogen. Damen ble funnet og fraktet til sykehus.

I løpet av januar var det 5 husbranner, 3 branntilløp i bygning og 12 bilulykker.

Det ble også i år arrangert et grunnkurs deltid. Kurset hadde deltakere fra Glåmdalen, Sør-Odal, Nord-Odal, Ringsaker og Hedmarken brannvesen. Dette kurset var lagt opp med en større andel egenstudier enn tidligere år. Det var en fornøyd og lettet gjeng med deltakere og instruktører når alle hadde bestått eksamen.

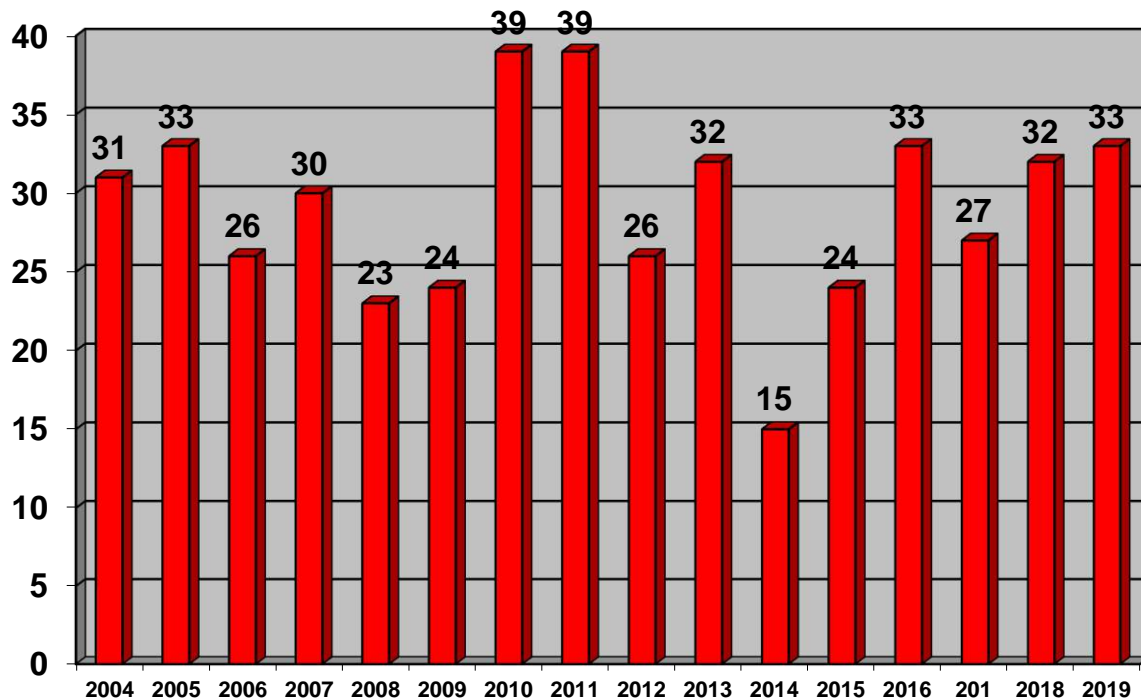
Brannen i Kappvegen den 23. oktober var spesiell. Brannen ble slukket med bare 600 l. vann (4200 l. skum) som var svært god utnyttelse av vannet. Det ble oppdaget en mindre brann i boligen etter at mannskapene våre hadde returnert påfølgende morgen. Samme vaktlag fikk melding om full fyr på samme adresse den 2. november.

Sosiale medier preger stadig mer av hverdagen. Dette er et eksempel fra 20.november på Sagatun. Denne brannen kunne følges på sosiale medier fra den ble meldt til bilen var slukket.

2.2 Statistikk for 2019

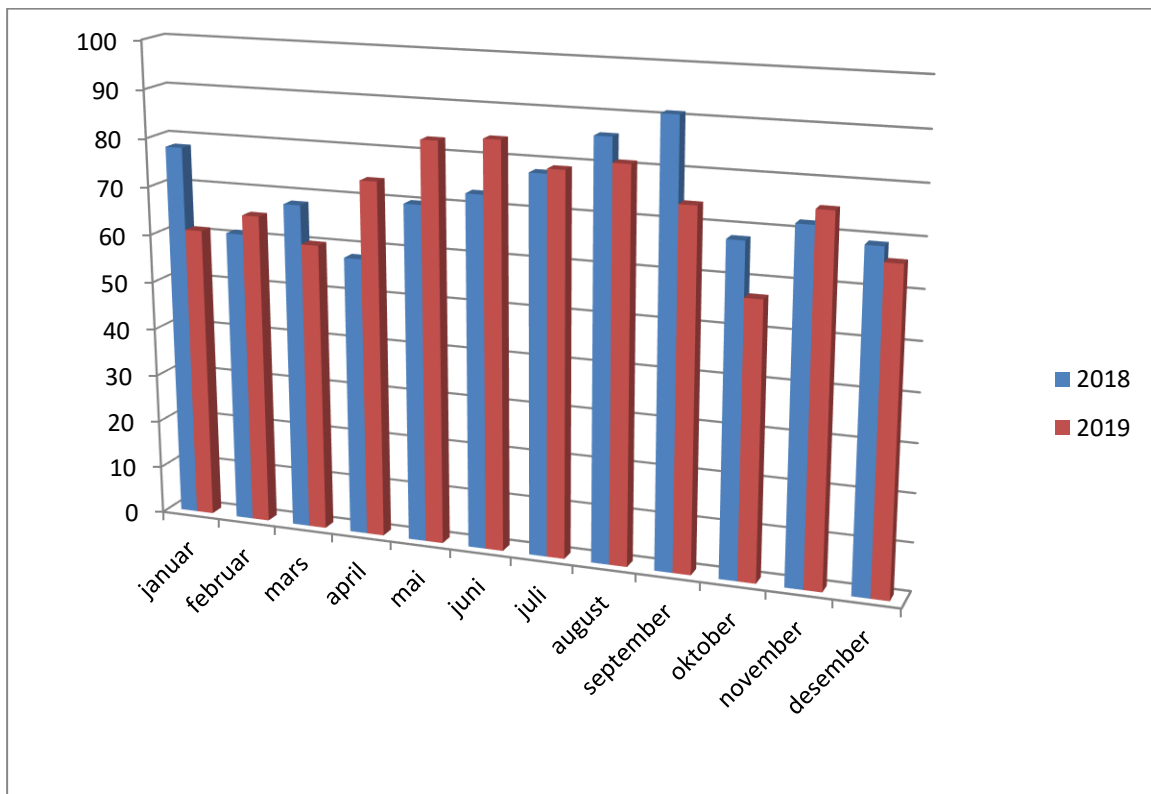
Antall bygningsbranner de siste årene

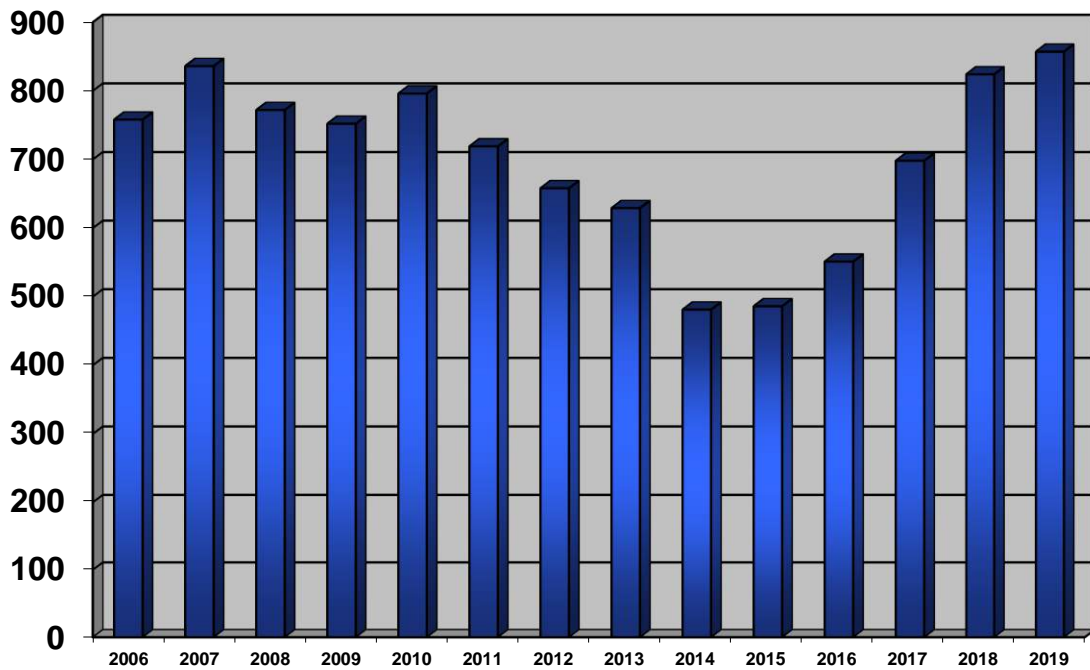
Tabellen nedenfor viser fordelingen av oppdragene, og gjennomsnittet gjennom 22 år

Type hendelse	2018	Endring 2018- 2019	2019	Totalt siden 1998	Gjennomsnitt på 22 år
Bygningsbrann	32	+1	33	736	33
Automatiske brannalarmer	295	+24	319	5 222	237
Gressbranner	6	-5	1	286	13
Bilbranner	11	+6	17	395	18
Brann i campingvogn	2	-2	0	14	0,6
Brann i båt	1	0	1	11	0,5
Pipebrann	20	-8	12	478	22
Trafikkulykker	84	+5	89	1 547	70
Akutt forurensning	2	+7	9	200	9
Skogbrann	18	-15	3	48	2
Bistand Helse	34	+27	61	265/12 år	22
Restverdiredning	67	+18	85	2 371	108

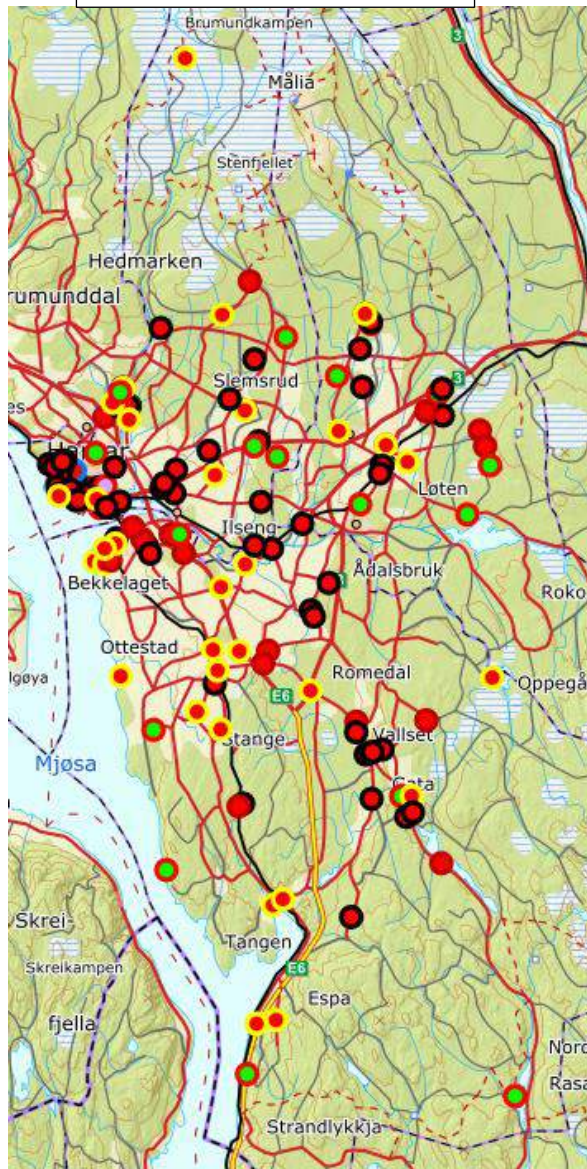
Oppdragene fordeler seg slik gjennom året

Antall oppdrag fra 2006 til 2019 (eksklusive Restverdiredning, RVR):

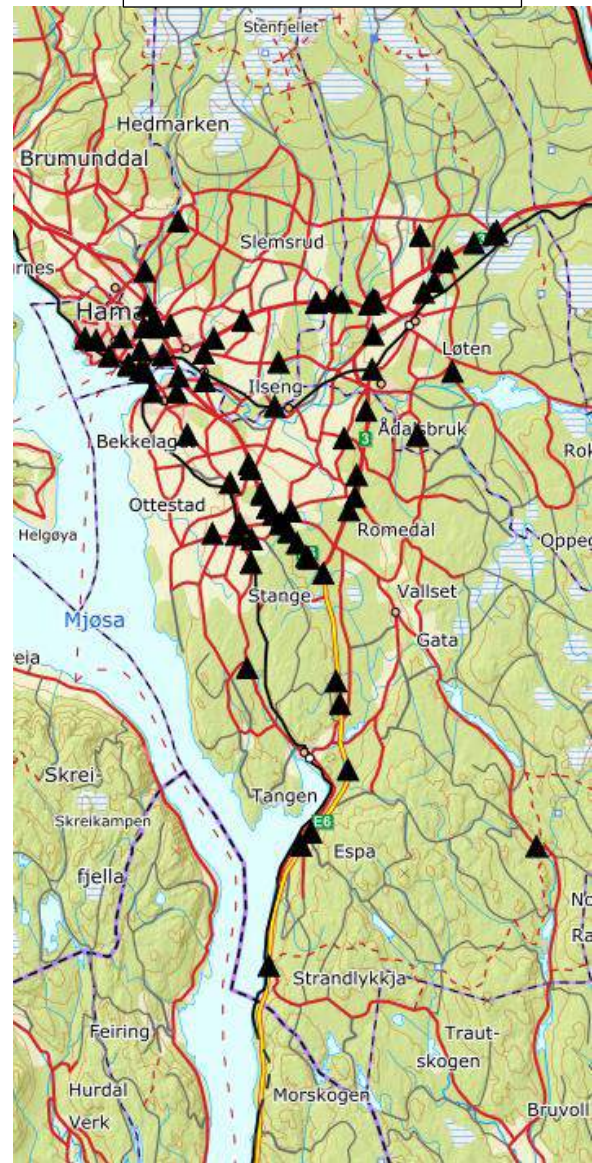

Branner i 2019

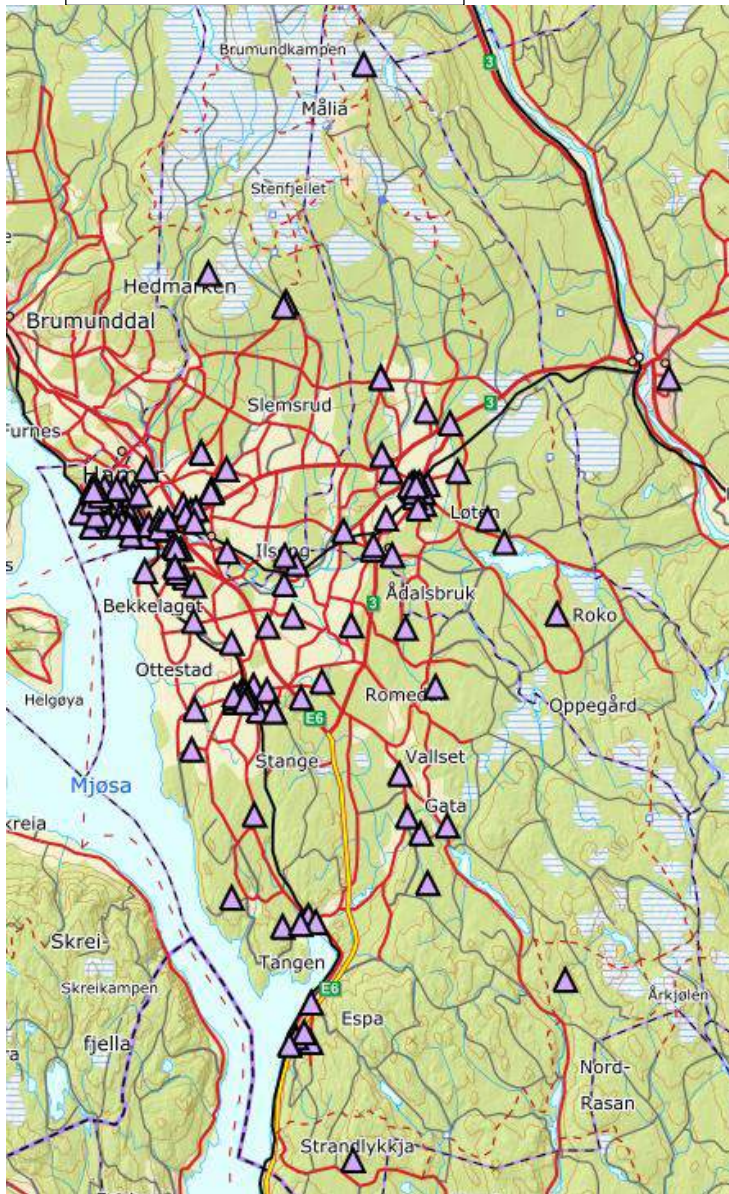
- Brann i bygning
- Brann i skorstein
- Gressbrann
- Brann i kjøretøy

Trafikkulykker i 2019

Rapporteringssystemet «BRIS» gir oss bedre statistikk. Det er og mulighet til å vise ved hjelp av kart hvilke risikoområder vi har.

Helseoppdrag i 2019

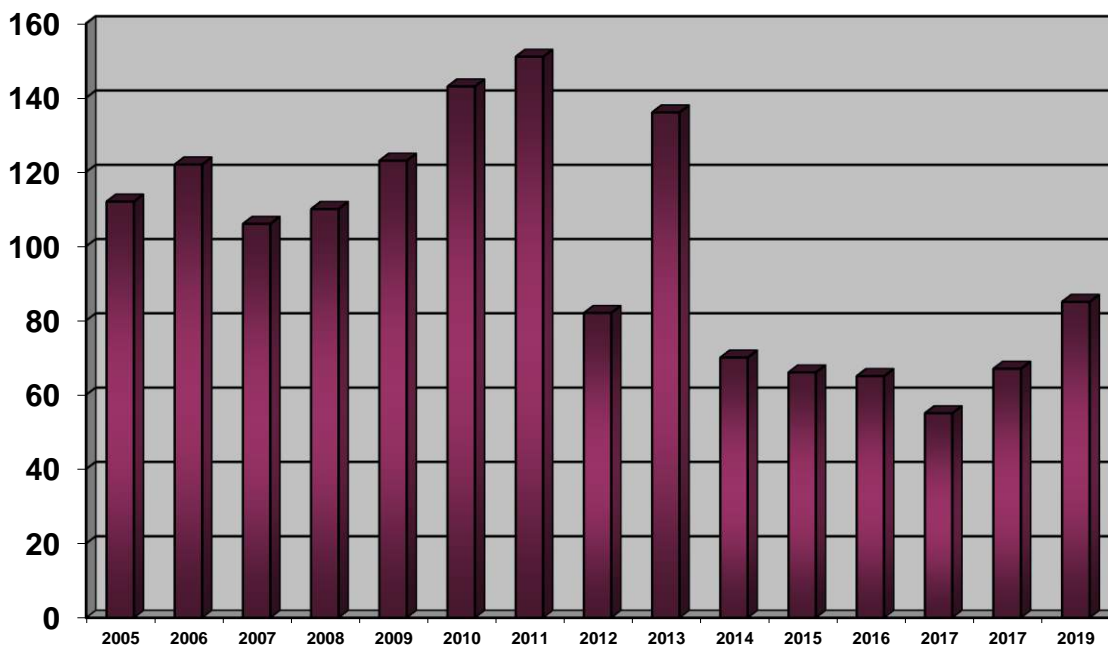
Kartet viser at de fleste helseoppdragene våre er i sentrale strøk. Brannvesenet er bekymret for utviklingen. Dette skyldes ikke bare antallet, men også type hendelser det ønskes håndtering av, eller bistand til. Det er en klar tendens til at brannvesenet er før ambulanse på en ulykke. Hvis dette blir en permanent trend, så må opplæring og øvelser endres. Dette vil ta mye av tiden som i dag brukes til brann- og redningsøvelser.

2.3 Restverdireddning (RVR)

RVR-tjenesten utføres på vegne av de største forsikringsselskapene representert ved «Finans Norge». RVR enhetenes oppgave er å begrense røyk- og vannskader på bygninger, inventar og maskiner. Vår RVR-enhet dekker tidligere Hedmark fylke.

Året 2019 endte på 85 oppdrag, hvor bare 27 var i eget brannvesen. «Finans Norge» har beregnet at det er spart 270.000 kroner i skadeserstatning første halvår i vårt distrikt. RVR har i 2019 investert i nytt dataprogram som har forenklet innrapporteringen. Statistikkmodulen vil bli ferdig i løpet av 2020. Finans Norge har holdt RVR-leder kurs i 2019. Vår RVR leder, Roar Skaug, var innleid som instruktør en dag.

RVR-utrykninger fra 2005 til 2019:

2.4 Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA)

I følge forurensningsloven har den som forurenser ansvaret for beredskap og aksjonering ved akutt forurensning. Kommunene skal bistå ved forurensning og føre tilsyn. Kommunene samarbeider om beredskap mot akutt forurensning gjennom interkommunale utvalg. IUA Hedmark er et slikt utvalg for 15 av kommunene i Hedmark. Til drift av utvalget betaler kommunene 2 kr pr. innbygger pr. år. Utvalget ledes av et beredskapsstyre som består av brannsjefene i IUA-regionen.

Samarbeid mellom IUA Oppland og IUA Hedmark er videreutviklet. Dette har styrket beredskapen i begge regionene. Det jobbes videre med å slå sammen IUA-regionene for å bli enda mer effektive. Dette er enda mer aktuelt i 2020 ettersom Hedmark og Oppland er slått sammen til Innlandet fylke.

Det var ni tilfeller av akutt forurensning i 2019 i vår IUA region.

Kystverket hadde varslet lederøvelse med Hedmark IUA høsten 2019. Denne øvelsen utsatte Kystverket til 2020.

2.5 Skog og gressbranner

Varmen sørget for at skogbrannsesongen startet tidlig på våren. Det ble tidlig bestilt nytt skogbrannutstyr, men det var så stor etterspørsel i Sør-Norge at utstyret ikke kom før i slutten av juli. Vi fortsetter med å fornye skogbrannutstyret i 2020. I Hamar er Furuberget spesielt utsatt og i Stange og Løten er det store skogområder. Det spesielle for disse skogområdene er blandet vegetasjon og vanskelig terreng. Flere steder er det umulig å komme fram med kjøretøyer, selv med ATV.

Forebyggende avdeling gjennomførte god informasjon til skogsentreprenører, skytterlag og publikum i forkant av årets skogbrannsesong. Vi hadde tre skogbranner i vårt område i 2019 og noen bistandsoppdrag til våre naboer. Brannen som er markert i Løten, kom inn fra Elverum. Den brannen ble bekjempet med mannskaper fra Elverum, Våler, Rena, Løten, Stange og Hamar.

2.6 Annet arbeid

Brannmannskapene i Hamar har også i 2019 lagt ned betydelig arbeid i vedlikehold og reparasjoner av bygning og eget materiell. Det er viktig å ha ansatte med god kunnskap om utstyr som stadig blir mer avansert. Dette er et godt bidrag til økonomisk besparelse, og gir mindre nedetid på utstyret.

Beredskapsavdelingen har deltatt i det brannforebyggende området også i 2019. Vaktlagene har deltok på brannvernkampanjene ved å besøke folk hjemme og i barnehager. Ved forespørsler fra grupper som ønsker informasjon om brannvern og omvisning på brannstasjonen har vaktlagene i Hamar tatt seg av dette på kveldstid.

Personellet i Hamar brannstasjon utfører fortsatt tre årsverk vaktmesterarbeid for HOA i Vikingskipet. I praksis betyr det at to mann arbeider der fra ca. klokka 16 til 20. Avtalen ble inngått i 1992, og var en forutsetning for at brannvesenet skulle få nye lokaliteter. Når brannvesenet ble interkommunalt i 1998 ble avtalen videreført. Brann og redningstjenesten har endret seg mye på 28 år, og vi har sett over en lengre periode at tiden er moden for å reforhandle denne avtalen

Servicetjenester

Beredskapsavdelingen yter flere servicetjenester, det vil si tjenester som ikke er lovpålagte. Flere av disse tjenestene utføres mot betaling. Eksempler er:

- Hjelp til helsetjenesten med akutt flytting av personer under vanskelige forhold (varige tilfeller som ikke er akutte må helsetjenesten takle selv).
- Bistand til huseiere og politiet med å åpne låste dører og vinduer
- Oppdrag med lift/høyderedskap i forbindelse med is på tak, flaggstangsnorer osv.
- Oppdrag til vanns med båt
- Kontroll og fylling av trykkluftflasker
- Spyling og trykkprøving med vann
- Nedtaking av katter i trær

2.7 Kjøretøy

I sitt møte 28. mai 2018 godkjente styret innkjøp av to nye feierbiler. De skulle erstatte to feierbiler fra 2007. Bilene har firehjulstrekk og automatgir. De er også utstyrt med sirene og blålys slik at de kan benyttes når feieren har brannvakt. Bilene ble satt i drift våren 2019. Alle innkjøpene finansieres av avsatte fondsmidler.

Ved en enkel markering fikk Marcus og Tor hver sin nye feierbil den første dagen i mars 2019

I 2019 ble det satt i drift ny innsatslederbil (H 01). Den ble kjøpt brukt, og var landets billigste på dette tidspunktet. En 2017 modell Volvo V90CC. Bilen ble hellakkert og utrustet til vårt bruk. Bilen overtar etter en Volvo XC70 fra 2011 som har gått 375.000 km. Den pensjonerte innsatsleder bilen fortsetter i tjeneste i forebyggende avdeling. Dette er en bil vi er stolte av, og den ble vesentlig rimeligere enn tilsvarende biler i sammenlignbare brannvesen. Besparelsen ble ca. kr. 250.000,-

Den andre bilen som ble satt i drift er en ny tankbil. Dette er et nytt Scania chassis, P410. Bilen har en motor på 410 hk. Automat girkasse og drift på alle hjul. Påbygget er i glassfiber og kommer fra bilen vi kjøpte fra Halden brannvesen i 2018. Påbygget inneholder 8.000 liter vann og har «CAFS One-Seven» slukkesystem. Tankbilen er hellakkert og alt fremstår som nytt. Det er brukt mange arbeidstimer på vår nye tankbil. Besparelsen på denne bilen ble ca. kr. 1 300 000,-. Nå har vi slike slokkesystemer på 5 biler i vår organisasjon. Selv om disse nye bilene har generert mange arbeidstimer så har det gitt store besparelser. Ca 1.500.000,- kr. på fornyingen av disse to bilene. Dette er penger som kommer godt med til nye investeringer i 2020.

Vi får en utfordring med å skifte ut de to eldste mannskapsvognene våre. To biler fra henholdsvis 1999 og 2001. Nye regler for EU-godkjenning gjør at disse bilene har problemer med å få fornyet godkjenning.

2.8 Brannstasjonene

I følge vedtektene skal hver eierkommune stille til disposisjon og vedlikeholde hensiktsmessige lokaler til brannvesenet (brannstasjoner). Utgiftene til dette skal dekkes av hver enkelt kommune. Likevel har Hedmarken brannvesen ca. 100 000 kroner til bygningsvedlikehold i budsjettet, og utfører noe enkelt vedlikehold. En stor utgift er reparasjon av kjøreportene. Tømming av sandfangere og oljeutskiller dekkes også av brannvesenet. Utbedring av garderobe og dusjer i Løten brannstasjon er det stort behov for, og vi er lovet utbedring fra kommunen. Ved Stange brannstasjon er det behov for bedre treningsfasiliteter. Flere løsninger vurderes.

2.9 Brannalarmering og samband

Brannalarmering er en del av brannvesenets kjerneoppgaver, som alle kommunene i Innlandet har skilt ut som interkommunalt samarbeid i «Alarmsentral brann Innlandet». Sentralen ligger lokalisert i Hamar politistasjon. Hedmarken brannvesen sin andel av driftstilskuddet til alarmsentralen i 2019 var kr 3.115.618,00. Det omfatter alle tre eierkommunene. Det er varslet en kraftig prisøkning i 2020 og 2021. I tillegg kommer øker avgifter til staten for å bruke det digitale nødnettet. Utgiften var ca. 540 000 kroner for vårt brannvesen i 2019. Reparasjoner av radioterminaler og komplettering av utstyr omfattes ikke. Det må dekkes av brannvesenet selv. Sammenligner vi med 2018 har det vært en prisøkning på nærmere 20 prosent. Nødnettet har sine positive sider, men kostnadene til hvert enkelt brannvesen og til alarmsentralen vokser kraftig hvert år. Vi ser med bekymring på stadig økende utgifter til brannalarmering og samband.

3. BRANNFØREBYGGENDE AVDELING

Brannforebyggende avdeling skal jobbe for å redusere sannsynlighet for at brann oppstår, og redusere konsekvensen ved branner. Brannvesenets forebyggende plikter framkommer i all hovedsak av forskrift om brannforebygging (FOB) kap 4. I tillegg utfører avdelingen tilsyn med nedgravde oljetanker på vegne av eierkommunene.

Virksomheten i forebyggende avdeling beskrives etter følgende inndeling:

- 3.1 Kartlegging av risiko for brann (FOB § 14)
- 3.2 Planlegging og gjennomføring av det forebyggende arbeidet (FOB §§15-16)
- 3.3 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg (FOB §17)
- 3.4 Risikobasert tilsyn (FOB §18)
- 3.5 Andre tiltak mot brann (FOB §19)
- 3.6 Evaluering av det forebyggende arbeidet (FOB §20)
- 3.7 Tilsyn med nedgravde oljetanker (oppdrag)

3.1 Kartlegging av risiko for brann

Grunnlaget for et systematisk brannsikkerhetsarbeid er kunnskap om sannsynligheten for at det skal oppstå brann, og hvilke konsekvenser brann kan gi. Det lokale risikobildet gir grunnlag for prioritering, planlegging og gjennomføring av egnede tiltak. I 2018 satte vi i gang kartlegging av risiko i form av en forebyggendeanalyse, der mange ulike risikoområder er vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens. Arbeidet er omfattende og analysen ble ferdigstilt i 2019, og skal oppdateres årlig.

I 2019 er det gjennomført en nærmere kartlegging av leilighetsbygg med svake brannskiller, landbruk med dyrehold og private omsorgsinstitusjoner. Kartleggingen har tilført 59 nye risikoobjekter i vår portefølje.

3.2 Planlegging og gjennomføring av det forebyggende arbeidet

Målet med planlegging er å organisere aktivitetene i det forebyggende arbeidet slik at de tilgjengelige ressursene blir brukt der de gjør størst nytte i forhold til risikobildet.

I 2019 har vi jobbet med følgende satsningsområder:

1. *Vi skal innen 2021 etablere brannsikkerhet som en naturlig del av kommunens pleie- og omsorgstjeneste*

Målsetningen ble etablert i 2018. Ut fra nåværende progresjon antas det at målet ikke vil være oppnådd innen tidsfristen.

I Norge er personer med rusproblematikk, psykiatri, samt de over 70 år overrepresentert i boligbranner med dødelig utfall. Mange av disse er underlagt kommunale helse- og omsorgstjenester. Brannvern for disse gruppene er et prioritert område for brannvesenet, og vi har etablert et samarbeid med kommunal pleie- og omsorgstjenestene for å imøtekomme disse utfordringene. Arbeid har pågått siden 2016, men brannvesenet opplever det utfordrende å få oppmerksomhet fra en hardt presset kommunal omsorgssektor. I 2019 ble det underskrevet en avtale med kommunen på ledernivå i håp om et mer forpliktende samarbeid.

Vi håndterer et økende antall bekymringsmeldinger rundt enkeltpersoner, og i 2019 håndterte vi et 30 talls bekymringsmeldinger, noe som er en økning på ca. 10 fra året før.

Alle brukere av trygghetsalarm i våre kommuner har røykvarslere tilkoblet trygghetsalarmen som standardløsning. Trygghetsalarmene er tilkoblet en trygghetssentral (DORO) som igjen kontakter brannvesenet om de ikke får avklart situasjonen over telefon. Til tross for mange unødige alarmer er dette en tjeneste brannvesenet utfører vederlagsfritt, da vi mener tiltaket har høy forebyggende og konsekvensreducerende effekt. I 2019 hadde vi 21 utrykninger, derav 5 tilfeller av mer reell karakter (røykutvikling og tørrkoking).

2. *Vi skal innen 2020 se til at kommunal eiendomsbesitter i Hamar, Stange og Løten har planer for sitt systematiske brannvernarbeid som vil tilfredsstille krav i forskrift om brannforebygging*

Målsetningen ble etablert i 2018 og er oppnådd. Progresjon i arbeidet er noe ulik kommunen i mellom. Målsetningen videreføres i ny form får å sikre at alle kommunale eiendomsbesittere kan dokumentere brannsikkerheten innen 2025.

Kommunene er våre største bygningseiere. Til tross for jevnlig tilsyn, mangler mange kommunale bygg sammenstilt dokumentasjon av brannsikkerheten. Dette gjelder særlig i eldre bygningsmasse. Vi har endret vår strategi fra enkelttilsyn av kommunale bygg til overordnet oppfølging av kommunal eiendomsbesitter (eiendomssjef). Alle kommunene er i prosess med å få innført det digitale internkontrollsystemet IK-bygg. IK-bygg blir primærverktøy for å kunne dokumentere at krav til systematisk

brannvernarbeid er ivaretatt. Progresjon av dette arbeid følges opp gjennom halvårlige statusmøter med kommunene.

3. *Boligbygg med svake brannskiller skal oppgraderes til et sikkerhetsnivå av byggeforskrift av 1985 innen 2030.*

Målsetningen ble etablert i 2018 og fremdriften går etter planene.

I vårt område er det flere eldre bygårder som representerer en forhøyet brannrisiko grunnet svake brannskillende konstruksjoner. Dette gjelder murgårder med etasjeskiller av tre (1890 gårder), eldre tregårder (Hamarhus) og seksjonerte trevillaer. Høsten 2018 startet vi et større kartleggingsarbeid med bistand fra byggesaksavdelingen. I 2019 har vi gjennomført befaring av et 100-talls bygg, der 40 objekter er valgt ut for tilsyn. Tilsynene utføres i 2020, og vi forventer å måtte følge bygningseiere tett i en tiårsperiode for å få på plass nødvendige og ofte kostbare tiltak.

4. *Vi skal innen 2020 gjennomføre tilsyn i alle større landbruk med dyrehold*

Målsetningen ble etablert i 2018. Grunnet arbeidsmetode og mange objekter utvides målsetningene til 2022.

Landbruket peker seg ut i brannstatistikken. Årlig oppleves dyretragedier i branner og det går tapt store verdier. Vi har innført arbeidsmetodene etter modell fra Rogaland, og etablert et samarbeid med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, lokalt EI-tilsyn og Landbrukskontorene.

I 2019 gjennomførte vi 40 tilsyn sammen med de andre tilsynsetatene. Tilsyn gjennomføres over to perioder vår og høst. Vi har også gjennomført møter med ulike bondelag for å informere om tilsynskampanjen og brannsikkerhet i landbruket. Tilsynskampanjen får gode tilbakemeldinger fra både bonde, landbrukslagene og landbrukssjefen.

5. *Vi skal innen 2020 gjennomføre kartlegging av områder med risiko for kvartalsbranner*

Målsetningen ble ikke oppnådd grunnet vakanser og er utsatt til 2020.

Som et resultat av Hamar kommunes siste risiko og sårbarhetsvurdering skal områder med fare for kvartalsbranner kartlegges. I første rekke er dette kun en kartlegging, og eventuelle videre tiltak er avhengig av hvilke funn som gjøres.

6. *Vi skal innen 2020 gjennomføre tilsyn med midlertidige gassanlegg*

Kartlegging viste ingen midlertidige gassanlegg i bruk i perioden. Til tross for dette fikk vi gjennomført samtaler med leverandører om kjente risikofaktorer forbundet med midlertidige anlegg.

3.3 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg følger årelange tradisjoner og har vært utført etter rodestruktur med faste intervaller for feiing av større områder. Ny forskrift om brannforebygging fra 2016 setter strengere krav til at feiing og tilsyn skal utføres etter risikoen hver boligstand representerer. Dette betyr at man går bort fra den tradisjonelle rodestrukturen og over til individuelle hyppigheter for feiing og tilsyn.

I 2018 innførte vi nye rutiner for vurdering av hyppighet for tilsyn og feiing basert på risiko. Resultatet av dette er utvidelse av tidsintervallet 1-4 år til 1-8 år. Dette medfører at objekter med lavrisiko følges opp sjeldnere, noe som gir rom for tettere oppfølging der risikoen er høy.

Siden 2016 er det krav om at det også skal utføres tilsyn og feiing i fritidsboliger. Det er i overkant av 3000 fritidsboliger i vårt område. I påvente av endring i kommunale avgifter startet dette arbeidet i 2019. Vårt besøk gjennomføres i sommerperioder torsdag, fredag og mandag for å i møte eiere som har lang reisevei. I 2019 gjennomførte vi 340 tilsyn og feiinger i fritidsboliger på Budor. Dette var relativt nye hytter med få feil og mangler på ildsted, men overraskende mange uten fungerende røykvarsler. Tilsyn er ressurskrevende, men inntil videre har vi ikke økt bemanning for denne tjenesten.

Oversikt over feiing og tilsyn

	Feiing (antall pipeløp)					Tilsyn (antall boliger)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Hamar	4180	4009	2864	2492	2955	1573	1444	2392	1766	2194
Stange	4205	4287	1433	3122	2070	2492	1737	933	2435	1098
Løten	1331	1659	1862	1074	1118	808	641	1172	680	1977
Sum	9716	9955	6159	6688	6143	4873	3822	4497	4881	5269

3.4 Særskilte brannobjekter - risikobasert tilsyn

Ny forskrift om brannforebygging fra 2016 gir brannvesenet større frihet til å velge satsingsområder innen det forebyggende arbeidet. Det legges mindre vekt på tilsyn i særskilte brannobjekter enn tidligere til fordel for andre satsningsområder. Eksempelvis vil flere særskilte brannobjekter under kommunalt eie følges opp sentralt og ikke komme med på statistikken over utførte tilsyn.

Alle særskilte brannobjekter settes inn i rullering for tilsyn, foruten pågående satsningsområder ble det i 2019 gjennomført tilsyn i alle sykehusene, bensinstasjoner med containerstasjoner og utesteder.

Oversikt over tilsyn av særskilte brannobjekter

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hamar	93	144	157	148	143	194
Stange	48	64	69	73	72	74
Løten	21	22	22	24	25	31
Sum	162	230	248	245	240	299
Utførte tilsyn	160	218	175	194	24	27

3.5 Andre forebyggende tiltak mot brann**Informasjon og holdningsskapende arbeid**

Facebook er vår fremste kommunikasjonsplattform med 2300 følgere. I 2019 hadde vi 20 innlegg med brannforebyggende budskap med til sammen 56 400 treff. Vi hadde 50 undervisning/foredrag med til sammen 3639 deltakere/tilhørere. Det er i 2019 kjøpt inn telt for å bedre vår profilering på stand. Under er oversikt over nasjonale kampanjer og egne arrangement.

Februar: Komfyrvaktkampanje

Utlodning og montering av komfyrvakt med profilering på facebook. Komfyrvakt ble hovedbudskap på Stangedagene, Akevitt- og pultostdagene og Åpen dag Hamar brannstasjon.

Mars: Hyttekampanje

Redusert deltakelse i forhold til tidligere år og ble begrenset til innlegg på facebook.

August: Stangedagene

Stand og åpen brannstasjon på Stange med budskap om bruk av komfyrvakt.

Sept.: Akevitt- og pultostdagene på Løten

Stand med profilering om bruk av komfyrvakt. Vant pris for dagens beste stand. Slukket også en smultbrann som startet i en av bodene.

Brannvernuka

Besøk av 2200 barn og ansatte i barnehager i Hamar, Stange og Løten som er blitt en årelang tradisjon. I år er det kommet nytt undervisningsopplegg fra sentralt hold som barnehagene gjennomfører i forkant av vårt besøk. Brannvernuka ble avsluttet med Åpen dag på Hamar brannstasjon med anslagvis 1500 besøkende som var en reduksjon fra året før.

Oktober: Internasjonale eldredagene

Redusert aktivitet sentralt i forhold til tidligere år. Det ble gjennomført foredrag tidligere på året for Vang pensjonistgruppe og Frimurerlosjens pensjonistgruppe.

Desember: Aksjon boligbrann (Røykvarslerdagen og boligkontroll)

I likhet med fjoråret fikk vi til et utvidet samarbeid med lokalt el-tilsyn. Årets røykvarslerdag falt tilfeldig på Black Friday som ga rekordstor oppslutning på våre stand på lokale kjøpesentre der det ble delt ut 1000 røykvarslerbatteri.

Under boligkontrollen kontrollerte vi ca 300 kommunale boliger i Hamar, Stange og Løten.

Regulerings- og byggesaker

Brannvesenet har et krav om å fremme brannsikkerhet gjennom kommunale og regionale planleggings- og beslutningsprosesser. Vi er høringsinstans i de fleste plan- og reguleringsaker. I særlige kompliserte byggesaker involveres vi av byggesaksavdelingene eller byggherre. Vi erfarer at krav til fortetting og grøntareal kommer stadig oftere i konflikt med brannvesenets behov for tilgjengelighet til bygninger, og at vi presses på løsninger som ligger i «gråsoner» i regelverket. Nytt av året er etablering av Planforum der berørte etater møtes ukentlig for å diskutere kommende plansaker i Hamar kommune.

Salg av fyrverkeri

Tillatelse til salg av fyrverkeri behandles av forebyggende avdeling. I 2019 var det 17 virksomheter som søkte om salg av fyrverkeri i vårt område, mot 16 i 2018. Kontroll av innsendte søknader er intensivert de siste årene. Det ble gitt 2 avslag i 2019. Det ble gjennomført kontroll av alle salgsstedene uten større avvik. Vi er kjent med 2 mindre personskader, men ingen materielle skader som følge av fyrverkerioppskyting.

Større arrangement

Ved større arrangementer som kan medføre risiko skal det sendes melding til brannvesenet. Dette gjelder eksempelvis utendørs arrangementer som serveringstelt, lukkede områder med en stor folkemengde, eller innendørs arrangementer i bygning beregnet for annen bruk. I 2019 behandlet vi 30 meldinger om arrangement, mot 22 i 2018. Av større arrangement der vi gjennomgår risikoanalyser og beredskapsplaner for å sikre at sikkerheten er ivaretatt var konsert på Tjuvholmen, Ølfestivalen og ulike arrangement i Vikingskipet.

Administrasjon av avtaler om automatiske brannalarmanlegg (ABA)

Forebyggende avdeling administrerer vår ordning med ABA-avtaler. I 2019 hadde vi 511 ABA-avtaler som er en økning på 47 fra året før. Vi merker en økende andel nytegninger grunnet strengere krav i regelverk og stor byggeaktivitet på nye boligblokker, noe som er positivt. I takt med økende antall avtaler kommer også økende andel administrering av avtaler, særlig ved eierskifte av byggene.

3.6 Evaluering av det brannforebyggende arbeidet

Forskrift om brannforebygging setter krav til evaluering av det forebyggende arbeidet med formål om kontinuerlig og langsiktig utvikling av det forebyggende arbeidet.

Vi har rutiner for evaluering av det forebyggende arbeidet med blant annet ukentlige møter for gjennomgang av hendelser. Branner som har hatt eller kunne fått alvorlige konsekvenser for liv, helse, miljø eller materielle verdier evalueres med egne rapporter. Utrykninger, branttilløp, branner som innbefatter utsatte grupper følges opp som bekymringsmeldinger. I 2019 evaluerte vi 59 hendelser. 7 av disse resulterte i større selvstendige evalueringer eller tverrfaglig etterforskning ledet av politiet.

Av hendelser kan nevnes:

- CO forgiftning av eldre ektepar ved bruk av parafinkamin
- Manglende utløst komfyrvakt ved komfyrbrann
- Husbrann med alvorlig personskade
- Husbrann i kårbolig med defekt varslingsanlegg (landbruksanlegg)
- To ulike branntilløp tilknyttet varmemefolie i gulv
- Større bygningsbrann i flerbruksbygg på Hamar

BRANN & SIKKERHET

Nr. 6 • 2019 • 94. årgang

Skjerper sikkerheten ved varme arbeider	14
Når brannalarmen går på sykehuset	36
Hvor blir det av fagskolen?	42

Gjør Hedmarken tryggere
Branninspektør Terje Bjørnstad har et tydelig budskap til alle som vil forebygge brann: Vi må bry oss mer!

www.brannvernforeningen.no Leverandørguiden side 50-51

Vår branninspektør, Terje Bjørnstad, fikk portrettintervju i fagtidsskriftet «Brann og sikkerhet nr.6

3.7 Tilsyn med nedgravde oljetanker

Nedgravde oljetanker er en potensiell miljøtrussel. På vegne av eierkommunene fører vi tilsyn med at eier av nedgravd oljetank utfører lovpålagt tilstandskontroll av tanken. Tanker som ikke er i bruk skal fjernes eller saneres. Vi har intensivert oppfølgingen av eiere som har unnlatt å gjennomføre kontroller, og har i 2019 tatt i bruk tvangsmulkt mot eiere som ikke følger bestemmelsene. Prosessen for inndrivelse av tvangsmulkten er digitalisert gjennom en egen oppdragsgiverportal i Statens innkrevingsentral som effektiviserer gjennomføringen av tyngre saker. Samtidig som det fjernes eller saneres mange tanker, avdekker vi årlig titalls tanker som ikke tidligere har vært registrert.

	2016	2017	2018	2019
<u>Hamar</u>				
Antall tanker i bruk	743	754	654	538
Håndterte saker	12	269	232	182
Tanker fjernet/sanert			746*	95
<u>Stange</u>				
Antall tanker i bruk	433	544	445	386
Håndterte saker	32	156	97	110
Tanker fjernet/sanert			244*	51
<u>Løten</u>				
Antall tanker i bruk	239	266	224	189
Håndterte saker	5	77	55	75
Tanker fjernet/sanert			154*	32

* viser andel tanker som enten er fjernet eller sanert siden 2009. Tallet er egentlig noe høyere siden tanker som er fjernet eller sanert før 2016 fremkommer ikke da de er slettet fra den kommunale oversikten over nedgravde tanker.

4. UTDANNING OG FAGLIG OPPDATERING

Hedmarken brannvesen sin opplæringsplan omfatter hovedsakelig kurs ved Norge brannskole (NBSK) og har som formål å sikre en planmessig opplæring av ansatte slik at de er kvalifisert etter de krav som er stilt i forskrifter. Opplæringsplanen er gjennomført for 2019.

Flere av våre ansatte har deltatt som instruktører på det regionale kurset vi nå gjennomfører for Norges brannskole. Det gir god kompetanseheving for den enkelte og for brannvesenets organiseringsevne.

I denne oversikten nevner vi noen viktige kompetansetiltak og deltakere i 2019:

Nasjonal brann- og el-konferanse:	Terje Bjørnstad
Brannvesenkonferansen DSB:	Stensli, Mercer og Dybvig
Brannforebyggende forum, Stavanger	Ståle Nielsen
Miljø og brannkonferanse, FLF	Henning, Hans, Dagfinn, Rune J, Eskil
Bioolje, Norsk Varmeteknisk forening.	Henning Mathiassen, Vegard Holm
CBRN, brannbefalslaget	20 stk. fra forebyggende og beredskap
NBSK, forebyggendekurs	Eskil Kristoffersen
NBSK, utrykningslederkurs del A:	Stig Furulund
NBSK, utrykningslederkurs del B og C:	Rolf Andersen
NBSK, grunnkurs heltid:	Emil Thorsen Jacobsen
Samvirke på forurenset skadested, Starum:	Per Holm
RVR-seminaret 2019:	Per H. Stensli og Roar Skaug
Kompetansebevis utrykningskjøring:	James Mercer og Anders U. Pettersen
Seminar for adm.personell i brannvesen:	Monica Kjernli
KLP-kurs, KLP Oslo 1 d.:	Monica Kjernli
«Brann 2019», v/Brannmannen:	Stensli, Weea Haraldsen, Dybvig

5. ØKONOMI

Hedmarken brannvesen finansieres av kommunene Hamar, Stange og Løten, som overførte kr 33.541.672 til drift av brannvesenet og 8.182.965 til drift av feiervesenet i 2019. Til sammen utgjør dette kr. 41.724.637 som var en økning på 2,6 % fra 2018.

Drift av feiervesenet finansieres av feieavgift som kreves inn i hver enkelt kommune.

Utgiften til brannvesenet (eksklusive feiervesenet) tilsvarer 560 kr pr. innbygger i 2019, en økning på elleve kroner fra 2018.

I tillegg til driftsmidlene innbetaler eierkommunene 800 000 kr til investeringer hvert år. Når vi legger dette til driftstilskuddet, gir det eierkommunene en samlet utgift til brann- og feiervesenet på kr 42 524 637 i 2019. Det tilsvarer en utgift på 709 kr pr. innbygger. Dette er vesentlig lavere enn for andre brannvesen her i landet.

2019 var et år med mye utrykninger, men i motsetning til 2018 var det færre langvarige innsatser. Vi har hatt vakanse i branningeniørstillingen et halvt år, og spart vaktgodtgjørelse i en periode etter at tidligere brannsjef gikk av med pensjon. Mindreforbruket av lønnsmidler var ca. 240 000 kroner. Dessverre fikk vi kraftige utgifter til KLP, ca 1,4 millioner mer enn budsjettet.

På tross av de store økonomiske utfordringene viser driftsregnskapet for 2019 et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 555 537,77. Det utgjør 1,16 % av brutto driftsinntekter. Mindreforbruket avsettes til disposisjonsfond.

Vår utskiftingsplan for kjøretøyer er basert på avskrivningsreglene for brannbiler, som er 20 år for mannskapsbiler og 30 år for brannlift/snorkelbil. Andre kjøretøyer, som feierbiler og tilsynsbiler, prøver vi å holde i drift i 12-15 år. Investeringsbudsjettet er uforandret siden 1998. Vi har varslet kommunene om at beløpet på 800.000 årlig må oppjusteres fra 2021.

Hedmarken brannvesen har ikke låneopptak på brannmateriell og kjøretøyer. De eneste leasingavtalene er to kopimaskiner og en informasjonsskjerm.

6. AVSLUTNING

Styret og administrasjonen vil takke alle ansatte for god arbeidsinnsats og godt samarbeid i 2019.

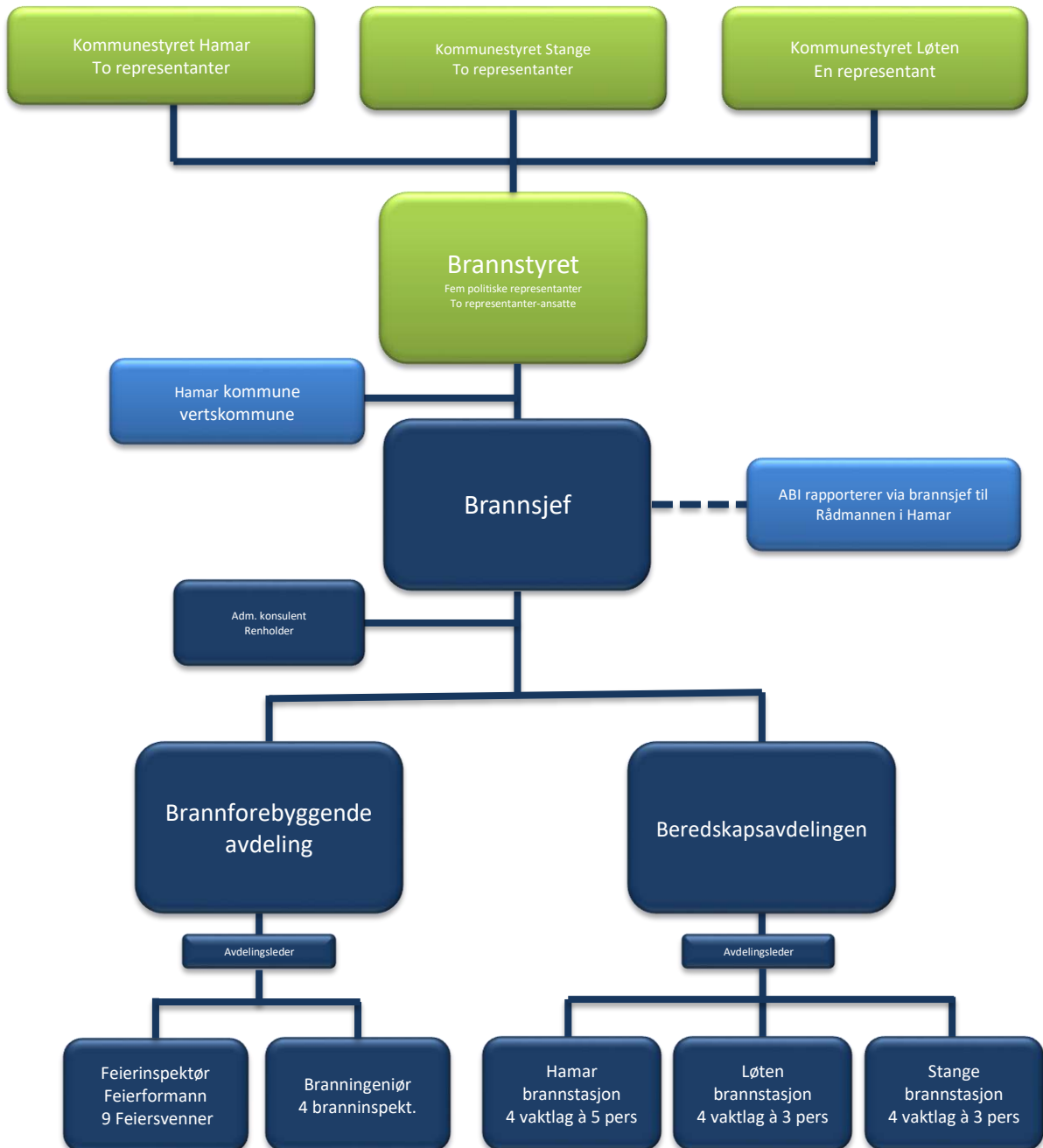
Hamar 4. mars. 2020

Tor Skraastad
Styrets leder

Torgeir Lysholm Dybvig
Brannsjef

7 VEDLEGG

Organisasjonsplan

Økonomisk oversikt – drift

HEDMARKEN BRANNVESEN - ORG.NR. 983433456

Økonomisk oversikt - Drift

Tall i l kroner	Note	Regnskap 2019	Reg. budsj. 2019	Oppr. budsj. 2019	Regnskap 2018
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		0,00	0	0	0,00
Andre salgs- og leieinntekter		-3 840 090,07	-3 062 000	-3 062 000	-3 517 616,97
Overføringer med krav til motytelse		-2 342 901,02	-1 165 000	-1 165 000	-1 909 232,81
Rammetilskudd		-41 724 636,00	-41 724 633	-41 724 633	-40 667 288,00
Andre statlige overføringer		0,00	0	0	0,00
Andre overføringer		0,00	0	0	0,00
Inntekts- og formuesskatt		0,00	0	0	0,00
Skatt på eiendom		0,00	0	0	0,00
Andre direkte og indirekte skatter		0,00	0	0	0,00
Sum driftsinntekter	1	-47 907 627,09	-45 951 633	-45 951 633	-46 094 137,78
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter		28 560 325,49	28 866 001	28 866 001	28 853 989,02
Sosiale utgifter		8 973 384,11	7 567 074	7 567 074	8 439 678,18
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		6 159 252,45	5 578 558	5 578 558	5 406 188,87
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.		3 115 618,00	3 050 000	3 050 000	2 984 379,00
Overføringer		822 818,00	610 000	610 000	781 365,62
Avskrivninger		2 121 762,70	0	0	2 089 941,31
Fordelte utgifter		-397 845,89	0	0	-487 395,39
Sum driftsutgifter	1	49 355 314,86	45 671 633	45 671 633	48 068 146,61
Brutto driftsresultat		1 447 687,77	-280 000	-280 000	1 974 008,83
EKSTERNE FINANSINNTEKTER					
Renteinntekter og utbytte		-289 334,00	0	0	-260 396,00
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0,00	0	0	0,00
Mottatte avdrag på lån		0,00	0	0	0,00
Sum eksterne finansinntekter	1	-289 334,00	0	0	-260 396,00
EKSTERNE FINANSUTGIFTER					
Renteutgifter og låneomkostninger		0,00	0	0	0,00
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0,00	0	0	0,00
Avdrag på lån		0,00	0	0	0,00
Utlån		0,00	0	0	0,00
Sum eksterne finansutgifter		0,00	0	0	0,00
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-289 334,00	0	0	-260 396,00
Motpost avskrivninger	9	-2 121 762,70	0	0	-2 089 941,31
Netto driftsresultat		-963 408,93	-280 000	-280 000	-376 328,48
BRUK AV AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	6	-260 412,91	-260 413	0	-855 960,22
Bruk av disposisjonsfond		0,00	0	0	0,00
Bruk av bundne driftsfond		0,00	0	0	-200 000,00
Sum bruk av avsetninger		-260 412,91	-260 413	0	-1 055 960,22
AVSETNINGER					
Overført til investeringsregnskapet	10	280 000,00	280 000	280 000	280 000,00
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk		0,00	0	0	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	6	260 412,91	260 413	0	855 960,22
Avsatt til bundne driftsfond	6	127 871,32	0	0	35 915,57
Sum avsetninger		668 284,23	540 413	280 000	1 171 875,79
Regnskapsmessig merforbruk/ mindreforbruk		-555 537,61	0	0	-260 412,91